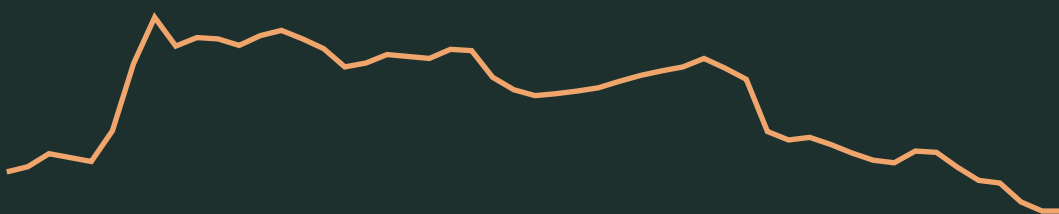

GYRONOMICS

Ένας μισθός, πόσα πιτόγυρα;

Μια σύντομη ιστορία αγοραστικής δύναμης,
με τη μέθοδο και τα όριά της.

1976-2026 · ανακατασκευασμένη σειρά

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ

26 Σεπτεμβρίου 2026

gyronomics.gr

Σχετικά με αυτή την έκδοση

Gyronomics: Ένας μισθός, πόσα πιτόγυρα;

Σύντομη έκδοση · 26 Σεπτεμβρίου 2026. Ένα αυτοτελές βιβλίο για τον δείκτη, τη διαδρομή του και τα όρια της ερμηνείας του. Τα κείμενα γράφτηκαν για διαδοχική ανάγνωση. Οι αριθμοί και τα γραφήματα παράγονται από την ίδια σειρά που χρησιμοποιεί το Gyronomics. ^[1]

Έκδοση βασικών δεδομένων: **2026.09.26-mean-wage-source**. Τελευταία ενημέρωσή τους: 26 Σεπτεμβρίου 2026. Δηλωμένη κάλυψη τιμών και μισθών της βασικής σειράς: Αύγουστος 2026. Το 2026 παραμένει προσωρινό. Οι συμπληρωματικές σειρές έχουν διαφορετικές περιόδους κάλυψης, που δηλώνονται στα αντίστοιχα κεφάλαια.

Σε σχέση με την έκδοση της 25 Σεπτεμβρίου 2026. Οι εισφορές εργαζομένου 1993-2019 ακολουθούν πλέον τα ποσοστά κάθε περιόδου με πηγή, αντί για ενιαίο ποσοστό χωρίς πηγή. Ο κλασικός δείκτης αλλάζει σε 12 έτη κατά 1 έως 2 πιτόγυρα, π.χ. 2012: 338 → 336· το 2026 μένει 214. Ο μέσος μισθός προέρχεται πλέον από τον ΟΟΣΑ και η μεταβολή του διάμεσου μετρά από το 2010. ^{[1],[3],[6],[7]}

Οι αριθμημένες παραπομπές οδηγούν στη βιβλιογραφία στο τέλος. Οι σύντομες σημειώσεις στο κάτω μέρος κάθε σελίδας επιτρέπουν να εντοπίζεται η πηγή χωρίς διακοπή της ανάγνωσης. Οι εξωτερικοί σύνδεσμοι χρειάζονται διαδίκτυο. Το κείμενο, οι πίνακες και τα γραφήματα διαβάζονται χωρίς σύνδεση.

Σύμβαση ανάγνωσης: «μισθός» σημαίνει μηνιαίο ισοδύναμο μετά τις εισφορές και πριν τον φόρο. «Πιτόγυρα» σημαίνει κλασικά ισοδύναμα του μοντέλου, εκτός αν γράφεται ρητά «της εποχής». ^[2]

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [3] Βάση κατώτατου μισθού · [6] ΟΟΣΑ · μέσος μισθός · [7] Eurostat · διάμεσος SES

Πριν από το πρώτο γράφημα

Ένας μισθός μπορεί να μεγαλώνει και η δυνατότητα αγοράς ενός αγαθού να μικραίνει. Το πιτόγυρο κάνει αυτή τη σχέση εύκολη να περιγραφεί.

Το βιβλίο ξεκινά από μια διαίρεση: εισόδημα διά τιμή. Το δύσκολο βρίσκεται στα δύο μεγέθη που μπαίνουν στη διαίρεση. Ποιο εισόδημα συγκρίνουμε; Ποια τιμή θεωρούμε αντιπροσωπευτική; Και πόσο μοιάζει το προϊόν μιας παλιάς δεκαετίας με το σημερινό;

Η δημοσιευμένη σειρά δίνει 306 κλασικά πιτόγυρα για το 2019 και 214 για το προσωρινό 2026. Αυτή είναι η απάντηση του συγκεκριμένου μοντέλου. Για να της δώσουμε νόημα, πρέπει να ξέρουμε πώς προκύπτουν οι μισθοί, οι τιμές και η αναγωγή του προϊόντος. ^{[1].[2]}

Στις επόμενες σελίδες η διαδρομή είναι ενιαία: πρώτα η ερώτηση, έπειτα η κατασκευή, μετά η ιστορία και οι συγκρίσεις. Στο τέλος επιστρέφουμε στις παραδοχές για να δούμε πόσο βάρος μπορεί να σηκώσει το συμπέρασμα.

Η ακρίβεια ενός υπολογισμού και η αξιοπιστία μιας ιστορικής εισόδου είναι διαφορετικά πράγματα. Ένα αποτέλεσμα μπορεί να αναπαράγεται ακριβώς και να παραμένει αβέβαιο επειδή η τιμή ή η σύνθεση του προϊόντος δεν έχει μετρηθεί επαρκώς. Αυτή η διάκριση συνοδεύει όλο το βιβλίο. ^[11]

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

Η διαδρομή του βιβλίου

01 Γιατί ένα πιτόγυρο;	5
02 Τι ακριβώς μετράμε	8
03 Η διαδρομή στον χρόνο	13
04 Υψηλότερος μισθός, λιγότερα πιτόγυρα	18
05 Συμβαίνει το ίδιο παντού;	22
06 Πόσο ασφαλές είναι το συμπέρασμα;	26
Πηγές και σημειώσεις	30

Κάθε κεφάλαιο συνεχίζει την προηγούμενη ερώτηση. Οι βασικές παραδοχές εμφανίζονται πριν από την ιστορική αφήγηση.

01 / ΓΙΑΤΙ ΈΝΑ ΠΙΤΟΓΥΡΟ;

Μια γνώριμη μονάδα

Το πιτόγυρο μετατρέπει μια αφηρημένη σχέση σε μια ποσότητα που μπορεί κανείς να φανταστεί.

Όταν συγκρίνουμε δύο μισθούς σε διαφορετικές χρονιές, το ποσό μόνο του αφήνει ανοικτή τη μισή ερώτηση. Χρειάζεται και η τιμή εκείνου που αγοράζεται. Αν η τιμή αυξηθεί γρηγορότερα από τον μισθό, το ίδιο εισόδημα σε ονομαστικούς όρους μπορεί να αντιστοιχεί σε μικρότερη ποσότητα.

Η επιλογή ενός καθημερινού προϊόντος βοηθά την επικοινωνία. Ο αναγνώστης βλέπει μια μονάδα αγοράς και μπορεί να ελέγξει τη βασική αριθμητική. Η οικειότητα του προϊόντος, όμως, δεν το κάνει αντιπροσωπευτικό όλων των αναγκών. Ένα πιτόγυρο δεν περιέχει το ενοίκιο του νοικοκυριού, την υγεία ή τις μετακινήσεις του. [2],[11]

Ο δείκτης επομένως απαντά σε μια περιορισμένη αλλά κατανοητή ερώτηση: πόσες μονάδες ενός ορισμένου προϊόντος αντιστοιχούν σε μια ορισμένη μισθολογική βάση; Η απάντηση είναι χρήσιμη ακριβώς όταν κρατάμε σταθερή αυτή την ερώτηση. Αν τη μετατρέψουμε σε ετυμηγορία για ολόκληρη την οικονομία, ζητάμε περισσότερα από όσα μετρήσαμε.

Η μονάδα κάνει τη σύγκριση κατανοητή. Ο ορισμός της κάνει τη σύγκριση ελέγξιμη.

[2] Ορισμός και μέθοδος · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

01 / ΓΙΑΤΙ ΈΝΑ ΠΙΤΟΓΥΡΟ;

Η διαίρεση που ανοίγει τη συζήτηση

ΜΗΝΙΑΙΟ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟ / ΚΛΑΣΙΚΗ ΤΙΜΗ

$$919,72 \text{ €} \div 4,30 \text{ €}$$

≈ 214 κλασικά πιτόγυρα

Μετά εισφορές, πριν φόρο · 2026 προσωρινό

Σχήμα 1. Ο δημοσιευμένος υπολογισμός του προσωρινού 2026. Το αποτέλεσμα στρογγυλοποιείται σε ακέραιο. ^{[1],[2]}

Το 919,72 € είναι μηνιαίο ισοδύναμο της μισθολογικής βάσης του μοντέλου. Η τιμή 4,30 € είναι η υπολογισμένη τιμή αναφοράς για το κλασικό προϊόν. Η διαίρεση δίνει περίπου 214 πιτόγυρα. Δεν καταγράφει πόσα αγοράζει ή τρώει κάποιος. ^[1]

Για να προκύψει αυτή η θεωρητική ποσότητα, ολόκληρο το ποσό της βάσης αφιερώνεται στο ίδιο αγαθό. Πρόκειται για τρόπο έκφρασης της σχέσης εισοδήματος και τιμής. Δεν αποτελεί προτεινόμενο προϋπολογισμό ούτε εκτίμηση πραγματικής κατανάλωσης.

Αν επαναλάβουμε ακριβώς την ίδια πράξη για άλλη χρονιά, μπορούμε να συγκρίνουμε τις ποσότητες. Από εκεί αρχίζει η ιστορία. Προηγείται όμως ένας έλεγχος: πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι οι λέξεις «μισθός» και «πιτόγυρο» σημαίνουν το ίδιο και στις δύο πλευρές της σύγκρισης.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος

01 / ΓΙΑΤΙ ΈΝΑ ΠΙΤΟΓΥΡΟ;

Τρία διαφορετικά ερωτήματα

Τι αγοράζει ένας συγκεκριμένος μισθός; Εδώ χρειαζόμαστε μια σαφή μισθολογική βάση και την τιμή του αγαθού. Αυτή είναι η ερώτηση του δείκτη. Η απάντηση μπορεί να αλλάζει όταν αλλάζει ο μισθός, η τιμή ή και τα δύο. ^[2]

Πόσο ακρίβυνε η ζωή; Αυτή είναι ευρύτερη ερώτηση. Χρειάζεται καλάθι αγαθών και υπηρεσιών και πληροφορία για το μερίδιό τους στις δαπάνες. Η εξέλιξη ενός έτοιμου γεύματος μπορεί να διαφέρει από εκείνη της ενέργειας ή της στέγασης. Το κεφάλαιο για τα άλλα αγαθά ελέγχει ακριβώς αυτή τη διαφορά. ^[11]

Γιατί άλλαξαν οι τιμές; Η διαίρεση δεν αρκεί για να το απαντήσει. Κρέας, ενέργεια, εργασία, ενοίκια, φόροι και περιθώρια μπορεί να παίζουν ρόλο. Για να αποδώσουμε συγκεκριμένο ποσοστό της αύξησης σε κάποιον παράγοντα, θα χρειαζόμασταν ανεξάρτητα στοιχεία κόστους και μέθοδο που να ελέγχει εναλλακτικές εξηγήσεις.

Η αφήγηση που ακολουθεί κρατά αυτές τις ερωτήσεις χωριστά. Μετρά πρώτα τη σχέση. Έπειτα εξετάζει αν η σχέση εμφανίζεται και με διαφορετικούς μισθούς ή αγαθά. Όπου δεν υπάρχει τεκμηριωμένη αιτιώδης εξήγηση, το κενό παραμένει ορατό.

[2] Ορισμός και μέθοδος · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

02 / ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΕΤΡΑΜΕ

Πρώτα ο μισθός

Ο αριθμητής είναι μια συγκεκριμένη σύμβαση εισοδήματος. Χρειάζεται ολόκληρο τον ορισμό του.

Η βασική σειρά χρησιμοποιεί τον κατώτατο μισθό, αφαιρεί τις εισφορές εργαζομένου και μετατρέπει τις καταβολές του έτους σε μηνιαίο ισοδύναμο. Από το 1994 ο μισθός είναι ο μέσος των 12 μηνών του έτους, με τις εισφορές κάθε περιόδου. Ο φόρος εισοδήματος δεν αφαιρείται. Γι' αυτό το βιβλίο αποφεύγει να αποκαλεί το ποσό απλώς «καθαρά στο χέρι». ^{[2],[3]}

Μέγεθος	Τιμή
Μικτά ανά καταβολή	910,00 €
Εισφορές εργαζομένου	13,37%
Μετά εισφορές, ανά καταβολή	788,33 €
Καταβολές που υποθέτει η σειρά	14
Μηνιαίο ισοδύναμο πριν φόρο	919,72 €

Πίνακας 1. Η βάση του προσωρινού 2026. Η ετησιοποίηση χρησιμοποιεί το ποσό πριν από τη στρογγυλοποίησή του ανά καταβολή· η χρήση του εμφανιζόμενου ποσού μπορεί να δώσει διαφορά ενός λεπτού. ^{[1],[3]}

Η ετησιοποίηση επιτρέπει να συγκριθούν ποσά με διαφορετικό πλήθος καταβολών. Δεν μετατρέπει αυτόματα έναν μισθό συγκεκριμένης ημερομηνίας σε πραγματικό ετήσιο μέσο. Στα παλιά έτη, ο χρόνος ισχύος των αυξήσεων και η ιστορική μεταχείριση πρόσθετων καταβολών παραμένουν αντικείμενο έρευνας. ^{[3],[11]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [3] Βάση κατώτατου μισθού · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

02 / ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΕΤΡΑΜΕ

Έπειτα η τιμή

Η τιμή της σειράς είναι τιμή αναφοράς. Οι πηγές της αλλάζουν με τον χρόνο: δημοσιεύματα, αγορανομικές ρυθμίσεις, κατάλογοι, νεότερες αναφορές και υπολογισμοί για τα ενδιάμεσα έτη. Η ύπαρξη μιας τιμής σε κάθε γραμμή δεν σημαίνει ότι έγινε η ίδια εθνική έρευνα κάθε χρόνο. ^{[1],[2]}

Ανώτατο επιτρεπόμενο τίμημα, πραγματική τιμή ενός καταστήματος και μέση τιμή μιας αγοράς είναι τρία διαφορετικά μεγέθη.

Το μοντέλο στοχεύει σε συγκρίσιμο προϊόν στον πάγκο. Όταν μια αναφορά αφορά άλλο κανάλι, περιοχή ή μείγμα προϊόντων, εφαρμόζονται δηλωμένες αναγωγές. Οι συντελεστές αυτοί είναι μέρος της κατασκευής και χρειάζονται δική τους τεκμηρίωση. Ένας σημερινός λόγος τιμών δεν αποδεικνύει ότι ίσχυε και δεκαετίες πριν. ^[2]

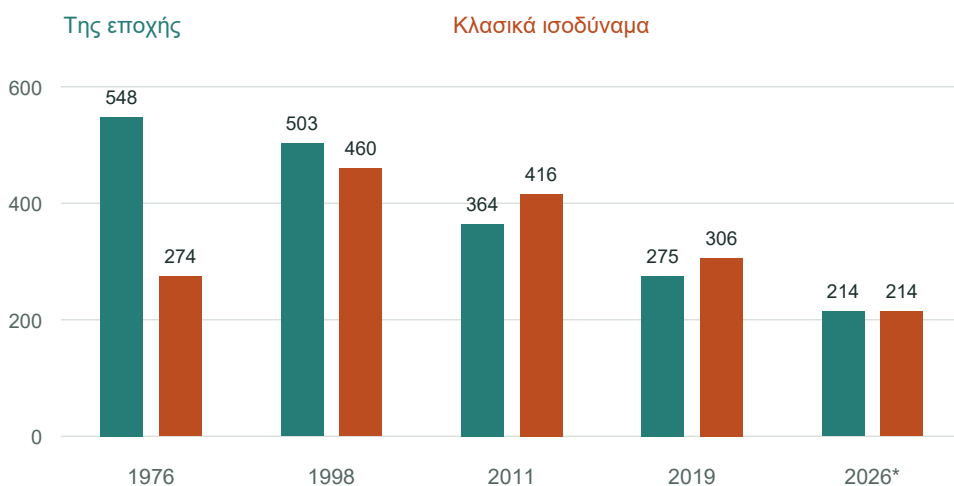
Έτσι, μια τιμή που διαφέρει από το συνοικιακό σου κατάστημα δεν αποτελεί από μόνη της λάθος στον υπολογισμό. Μπορεί να φανερώνει το όριο της τιμής αναφοράς. Η σωστή επόμενη ερώτηση είναι από ποια πηγή προήλθε, τι κάλυπτε και ποιες μετατροπές εφαρμόστηκαν.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος

02 / ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΕΤΡΑΜΕ

Το ίδιο όνομα, διαφορετικό προϊόν

Το κλασικό προϊόν ορίζεται με 88 γραμμάρια κρέατος και συγκεκριμένη σύνθεση. Αυτό είναι ορισμός της μονάδας. Δεν είναι μετρημένη εθνική μέση μερίδα. Η ιστορική εξέλιξη των ποσοτήτων και η ένταξη της πατάτας περιγράφονται από παραδοχές του μοντέλου. [2],[5]

Σχήμα 2. Με τον ίδιο μισθό, η καταμέτρηση προϊόντων της εποχής και κλασικών ισοδυνάμων δίνει διαφορετική απάντηση. Η διαφορά είναι αποτέλεσμα μοντέλου. * Προσωρινό έτος. [1],[5]

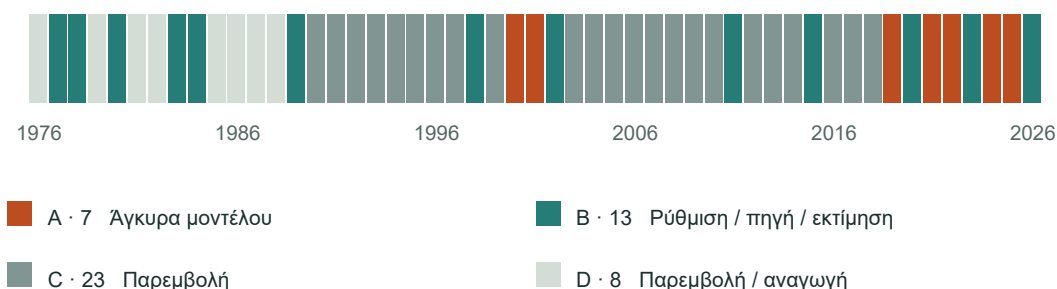
Η αναγωγή προσπαθεί να συγκρίνει όμοιες μονάδες. Προσθέτει όμως αβεβαιότητα εκεί όπου λείπουν συγκρίσιμες ζυγίσεις. Στα επόμενα γραφήματα χρησιμοποιούμε τη δημοσιευμένη κλασική μονάδα και κρατάμε αυτή την εξάρτηση ρητή. Οι τιμές της εποχής παραμένουν διαθέσιμες για έλεγχο. [5]

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [5] Κλασική αναγωγή και παραδοχές

02 / ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΕΤΡΑΜΕ

Κάθε σημείο έχει διαφορετικό υπόβαθρο

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Σχήμα 3. Κατηγορίες εισόδου τιμών στη δημοσιευμένη σειρά. Οι κατηγορίες περιγράφουν τον υπολογισμό, όχι την αντιπροσωπευτικότητα ή την ανεξάρτητη επαλήθευση μιας πηγής. ^{[1],[2]}

Από τις 51 ετήσιες γραμμές, 20 έχουν κατηγορία A ή B: άγκυρα μοντέλου, ρυθμιζόμενη τιμή, μονή πηγή ή εκτίμηση. Οι υπόλοιπες 31 έχουν κατηγορία C ή D, με παρεμβολή ή αναγωγή. Ακόμη και ένα σημείο A δεν αποτελεί πιστοποιητικό εθνικού δείγματος. ^[1]

Η γραμμή που ενώνει τα έτη βοηθά να διαβαστεί η διαδρομή. Μπορεί όμως να δημιουργήσει την εντύπωση συνεχούς παρατήρησης. Γι' αυτό το βιβλίο δείχνει και τον χάρτη εισόδων. Η ομαλότητα ενός γραφήματος μπορεί να προκύπτει από τον τρόπο συμπλήρωσης των κενών.

Οι κατηγορίες της τιμής δεν καλύπτουν όλη την αβεβαιότητα. Η βάση μισθού και η σύνθεση του προϊόντος χρειάζονται χωριστό έλεγχο. Η αξιολόγηση του τελικού αποτελέσματος πρέπει να εξετάζει και τα τρία. ^[11]

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

02 / ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΕΤΡΑΜΕ

Ένας λογαριασμός που ξαναγίνεται

Για να ελέγξουμε τη μέθοδο, ας βάλουμε δίπλα μια παλιά και μια σύγχρονη γραμμή. Η τιμή εποχής πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή κλασικής αναγωγής. Στη συνέχεια ο μισθός διαιρείται με την κλασική τιμή. ^{[1],[2]}

Βήμα	1976	2026*
Μισθολογική βάση, €	13,71	919,72
Τιμή εποχής, €	0,025	4,300
Συντελεστής αναγωγής	2,012	1,000
Κλασική τιμή, €	0,050	4,300
Μισθός / κλασική τιμή	274,20	213,89
Δημοσιευμένος δείκτης	274	214

Πίνακας 2. Δύο πλήρεις υπολογισμοί από το ίδιο μοντέλο. Τα παλιά ποσά εκφράζονται σε ευρώ μέσω της σταθερής νομισματικής μετατροπής, χωρίς αυτό να τα κάνει σημερινά ευρώ αγοραστικής δύναμης. * Προσωρινό έτος. ^{[1],[2]}

Η σειρά στρογγυλοποιεί διαδοχικά την ισοδυναμία, τον αντίστροφο συντελεστή και την κλασική τιμή. Η αναπαραγωγή ακολουθεί την ίδια σειρά πράξεων. Στον πίνακα διατηρούνται τα δεκαδικά που χρειάζονται για τον έλεγχο. ^{[2],[12]}

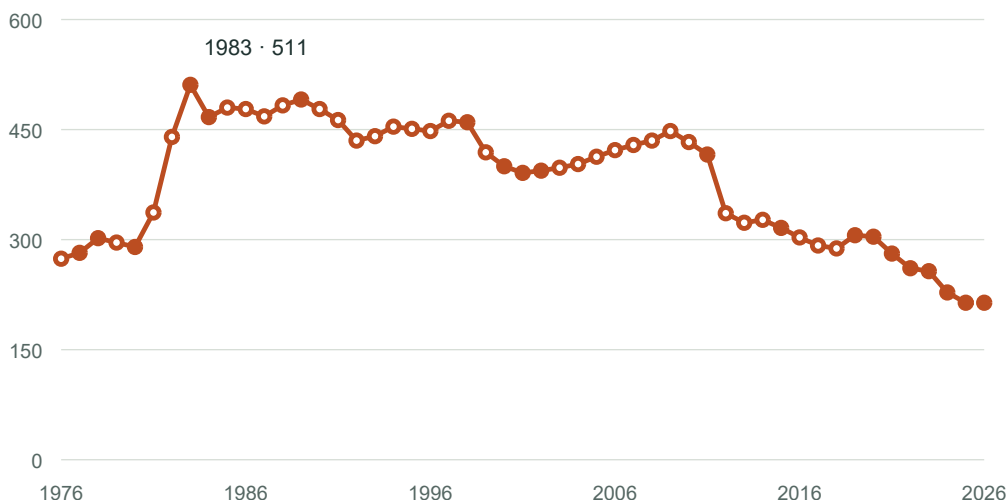
Ο λογαριασμός πιστοποιεί ότι οι εισοδοί παράγουν το αποτέλεσμα. Η ιστορική έρευνα εξετάζει αν οι εισοδοί περιγράφουν επαρκώς την πραγματικότητα.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [12] Οδηγός αναπαραγωγής

03 / Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Η μεγάλη εικόνα

Κλασικά πιτόγυρα ανά μήνα · ανακατασκευή

Σχήμα 4. Κλασικά πιτόγυρα ανά μηνιαίο ισοδύναμο κατώτατου μισθού. Τα γεμάτα σημεία είναι εισοδοί A/B, τα ανοικτά C/D. Η τελευταία χρονιά είναι προσωρινή. Πρόκειται για ανακατασκευασμένη σειρά. ^{[1],[2]}

Η πορεία δεν είναι μια ευθεία από ένα καλύτερο παρελθόν σε ένα χειρότερο παρόν. Περιέχει ανόδους, υποχωρήσεις και διαφορετικές φάσεις. Η κορυφή του δημοσιευμένου μοντέλου είναι το 1983, με 511 πιτόγυρα. Η αναγνώριση της κορυφής δεν την μετατρέπει σε ανεξάρτητα μετρημένη εθνική επίδοση. ^{[1],[11]}

Για να διαβάσουμε το γράφημα, χρειάζεται να αλλάζουμε μαζί του και το ερώτημα: στα παλιότερα έτη εξετάζουμε κυρίως τα τεκμήρια και τις αναγωγές· στα νεότερα, τη διαφορετική ταχύτητα με την οποία κινούνται μισθός και τιμή.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

03 / Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Οι παλιές τιμές χρειάζονται συμφραζόμενα

Ένα απόκομμα μπορεί να στηρίξει μια συγκεκριμένη πρόταση. Η έκταση της πρότασης πρέπει να ταιριάζει στην έκταση της πηγής.

Το δημοσίευμα της Μακεδονίας στις 24 Οκτωβρίου 1976 είναι χρήσιμο επειδή διακρίνει το νέο ανώτατο όριο από την τιμή που αναφέρει ότι επικρατούσε πριν από τη ρύθμιση. Το δημοσίευμα του Ριζοσπάστη στις 17 Ιουνίου 1978 ξεχωρίζει προϊόν με πίτα από προϊόν με ψωμί. Η περιγραφή του προϊόντος είναι μέρος του τεκμηρίου, όχι λεπτομέρεια που μπορεί να παραλειφθεί. ^[4]

Από αυτά δεν προκύπτει αυτομάτως εθνική μέση τιμή ολόκληρου του έτους. Χρειάζεται να γνωρίζουμε γεωγραφική ισχύ, ημερομηνία εφαρμογής και σχέση ανάμεσα στην επιτρεπόμενη και την πραγματική τιμή. Ένα ρυθμιστικό κείμενο για βάρος προϊόντος επίσης δεν είναι έρευνα των μερίδων που σερβίρονταν. ^{[4],[5]}

Η δημοσιευμένη σειρά μπορεί να χρησιμοποιεί έναν κανόνα ανακατασκευής ακόμη κι όταν έχει βρεθεί νεότερο ιστορικό τεκμήριο. Το 1976, για παράδειγμα, παραμένει κατηγορία D στην έκδοση αυτού του βιβλίου. Η ανακάλυψη πηγής και η ενσωμάτωσή της στη σειρά είναι διαφορετικά στάδια. ^{[1],[4]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [4] Ιστορικά τεκμήρια τιμών · [5] Κλασική αναγωγή και παραδοχές

03 / Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Γύρω από την αλλαγή νομίσματος

Η αλλαγή νομίσματος κάνει τις αναμνήσεις των τιμών έντονες και τις συγκρίσεις δύσκολες. Πριν αντιπαραβάλουμε μια τιμή σε δραχμές με μια τιμή σε ευρώ, πρέπει να ελέγξουμε το προϊόν, τον τόπο και το κανάλι αγοράς. Η απλή μετατροπή του νομίσματος δεν λύνει κανένα από αυτά. ^{[2],[11]}

Έτος	Μισθός, €	Κλασική τιμή, €	Πιτόγυρα
1998	413,07	0,898	460
2002	485,19	1,230	394
2011	728,74	1,750	416

Πίνακας 3. Επιλεγμένα σημεία της δημοσιευμένης σειράς. Οι κλασικές τιμές είναι υπολογισμένες και οι κατηγορίες Β δεν αποτελούν εθνικές μετρήσεις. ^[1]

Τα σημεία δείχνουν ότι η αγοραστική δύναμη κινείται διαφορετικά από το ονομαστικό ύψος του μισθού. Δεν αποδεικνύουν ότι η αλλαγή νομίσματος προκάλεσε ολόκληρη τη μεταβολή. Το διάστημα περιέχει μεταβολές μισθών, τιμών και παραδοχών προϊόντος.

Η ιστορική αφήγηση γίνεται πιο ακριβής όταν αποφεύγει να δίνει έναν μόνο ένοχο σε κάθε καμπή. Το γράφημα εντοπίζει πού αξίζει να ψάξουμε. Η εξήγηση απαιτεί πρόσθετη έρευνα.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

03 / Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Η πτώση του μισθού περνά στον δείκτη

Ανάμεσα στο 2011 και το 2012, η μισθολογική βάση της σειράς μειώνεται κατά 18,0%. Στο ίδιο διάστημα η κλασική τιμή αυξάνεται κατά +1,8%. Ο συνδυασμός οδηγεί από 416 σε 336 κλασικά πιτόγυρα. ^{[1],[3]}

Έτος	Μισθός, €	Κλασική τιμή, €	Πιτόγυρα
2011	728,74	1,750	416
2012	597,78	1,781	336

Πίνακας 4. Τα δύο μέλη της διαίρεσης πριν και μετά τη μεγάλη πτώση. Οι τιμές είναι της δημοσιευμένης κατασκευής. ^[1]

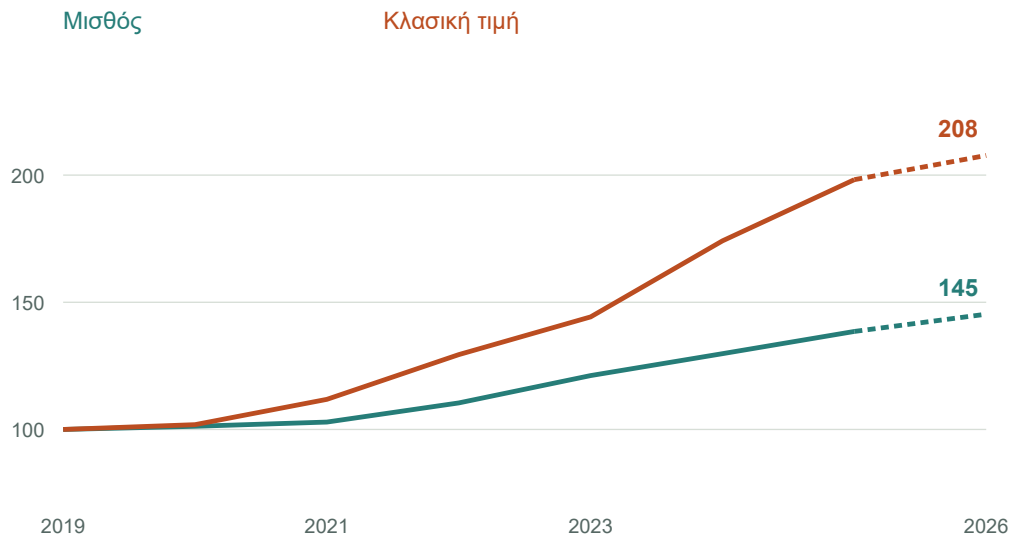
Αυτό είναι ένα παράδειγμα όπου ο αριθμητής έχει άμεση ερμηνευτική σημασία. Ακόμη και αν η τιμή έμενε σταθερή, μια μικρότερη μισθολογική βάση θα αγόραζε λιγότερες μονάδες. Όταν η τιμή αυξάνεται ταυτόχρονα, η ποσότητα περιορίζεται περισσότερο.

Ο κατώτατος αφορά συγκεκριμένο προφίλ και δεν περιγράφει τις αποδοχές όλων των εργαζομένων. Η πτώση της δικής του αγοραστικής δύναμης δεν μπορεί να μεταφερθεί αυτούσια σε κάθε νοικοκυριό. Γι' αυτό το επόμενο κεφάλαιο θα αλλάξει τον αριθμητή, κρατώντας το προϊόν σταθερό. ^{[3],[6],[7]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [3] Βάση κατώτατου μισθού · [6] ΟΟΣΑ · μέσος μισθός · [7] Eurostat · διάμεσος SES

03 / Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Η πρόσφατη απόκλιση

Σχήμα 5. Μισθολογική βάση και κλασική τιμή, με 2019 = 100. Το 2026 είναι προσωρινό. Η απόσταση των γραμμών δείχνει διαφορετικούς ρυθμούς αύξησης. ^[1]

Από το 2019 έως το προσωρινό 2026, ο μισθός της σειράς αυξάνεται κατά +45,3%, ενώ η κλασική τιμή κατά +107,7%. Ο δείκτης κινείται από 306 σε 214. Η άνοδος του μισθού συνυπάρχει με μικρότερη δυνατότητα αγοράς του συγκεκριμένου προϊόντος. ^[1]

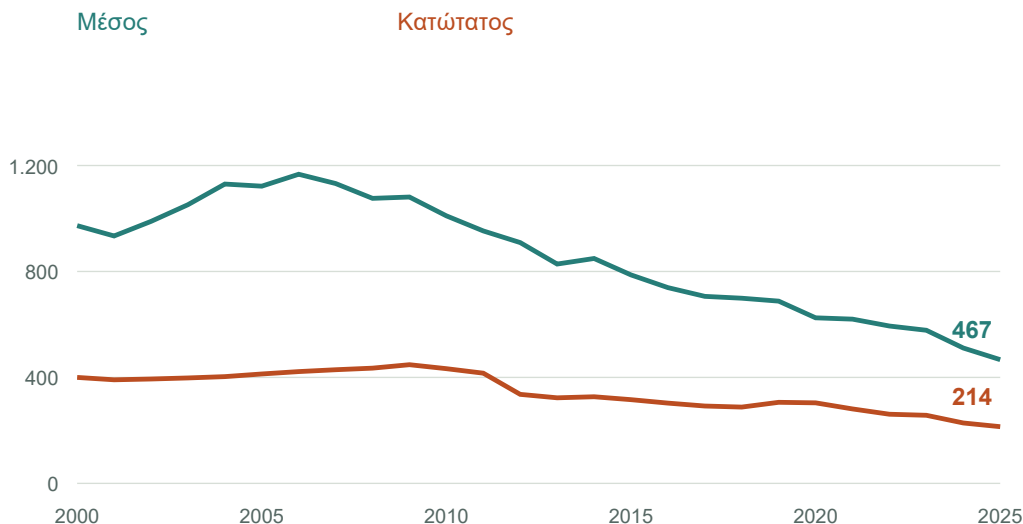
Η τελευταία γραμμή δεν είναι τελική αποτίμηση της χρονιάς. Ούτε η μικρή διαφορά ανάμεσα στο 2025 και το 2026 αρκεί για να θεμελιώσει νέα μακροχρόνια τάση. Το ισχυρότερο ερώτημα εδώ αφορά ολόκληρο το διάστημα και τη σχέση των δύο ρυθμών. ^[11]

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

04 / ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΣ ΜΙΣΘΟΣ, ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΙΤΟΓΥΡΑ

Αλλάζοντας τον αριθμητή

Αν η εικόνα οφειλόταν αποκλειστικά στον κατώτατο μισθό, ένας διαφορετικός αριθμητής θα μπορούσε να τη μεταβάλει ριζικά. Η σύγκριση με τον μέσο είναι ένας τρόπος να ελέγχουμε αυτή τη δυνατότητα, μέσα στα έτη που καλύπτει η πηγή. ^[6]

Σχήμα 6. Κλασικά πιτόγυρα με κατώτατο και μέσο μισθό, 2000-2025. Ο μέσος στηρίζεται στο συμβατικό προφίλ του ΟΟΣΑ (Taxing Wages) και οι δύο σειρές είναι πριν τον φόρο. ^{[1],[6]}

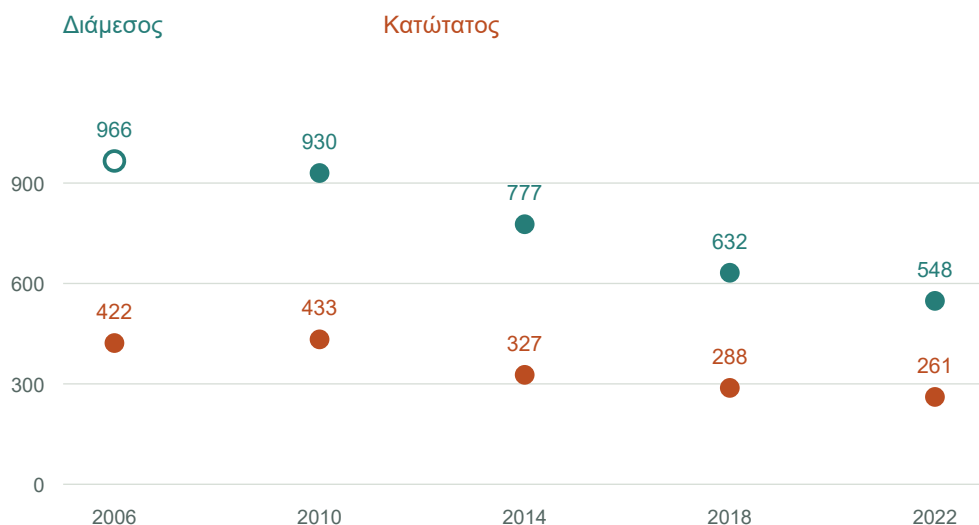
Στο κοινό διάστημα ο μέσος περνά από 973 σε 467 πιτόγυρα, μεταβολή -52,0%. Ο κατώτατος από 400 σε 214, μεταβολή -46,5%. Η ομοιότητα αφορά την εξέλιξη, όχι το επίπεδο των εισοδημάτων. ^{[1],[6]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [6] ΟΟΣΑ · μέσος μισθός

04 / ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΣ ΜΙΣΘΟΣ, ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΙΤΟΓΥΡΑ

Ο εργαζόμενος στη μέση της κατανομής

Ο μέσος και ο διάμεσος απαντούν διαφορετικά ερωτήματα. Ο διάμεσος χωρίζει την κατανομή αποδοχών στη μέση. Εδώ προέρχεται από την Έρευνα Διάρθρωσης Αμοιβών της Eurostat, για συγκεκριμένους κλάδους και εργαζομένους πλήρους απασχόλησης. ^[7]

Σχήμα 7. Διάμεσος και κατώτατος στα ίδια έτη παρατήρησης. Τα σημεία της SES δεν ενώνονται με επινοημένες ετήσιες τιμές. Το ανοικτό σημείο του 2006 ακολουθεί NACE Rev. 1.1, τα υπόλοιπα NACE Rev. 2· το 2022 προσθέτει για πρώτη φορά διοικητικά δεδομένα. ^{[1],[7]}

Στα κύματα με την ίδια ταξινόμηση κλάδων, από το 2010 έως το 2022, ο διάμεσος αντιστοιχεί σε 930 και 548 πιτόγυρα αντίστοιχα, μεταβολή -41,1%. Ο κατώτατος στα ίδια άκρα μεταβάλλεται κατά -39,7%. Το 2006 μένει στο σχήμα, με άλλη ταξινόμηση, έξω από τη μεταβολή. Πρόκειται για σύγκριση διαθέσιμων σημείων, όχι για πλήρη ετήσια ιστορία του διάμεσου. ^{[1],[7]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [7] Eurostat · διάμεσος SES

04 / ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΣ ΜΙΣΘΟΣ, ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΙΤΟΓΥΡΑ

Ποιοι περιλαμβάνονται στη σύγκριση

Η κοινή μονάδα βοηθά, αλλά δεν καταργεί τις διαφορές των πληθυσμών. Ο κατώτατος είναι θεσμικό όριο. Ο μέσος που χρησιμοποιείται εδώ προέρχεται από συμβατικό προφίλ αποδοχών. Ο διάμεσος προέρχεται από έρευνα επιχειρήσεων με συγκεκριμένη κάλυψη. ^{[3],[6],[7]}

Βάση	Περίοδος	Τι καλύπτει
Κατώτατος	1976-2026*	Μοντέλο θεσμικού κατώτατου
Μέσος	2000-2025	Συμβατικό προφίλ στο μέσο εισόδημα
Διάμεσος	2006-2022	Πέντε κύματα SES, πλήρης απασχόληση

Πίνακας 5. Τι αντιπροσωπεύει κάθε αριθμητής. Οι περίοδοι αφορούν τη διαθέσιμη σειρά αυτού του βιβλίου.
* Προσωρινό έτος. ^{[3],[6],[7]}

Η SES που επιλέγεται αφορά πλήρη απασχόληση σε επιχειρήσεις με τουλάχιστον δέκα εργαζομένους, στη βιομηχανία, στις κατασκευές και στις υπηρεσίες εκτός δημόσιας διοίκησης. Δεν είναι απογραφή όλων όσοι ζουν από εργασία. Οι άνεργοι και οι αυτοαπασχολούμενοι δεν εμφανίζονται ως χαμηλοί μισθοί στη συγκεκριμένη κατανομή. ^[7]

Η σύγκριση επομένως διευρύνει την αρχική εικόνα, με σαφή όρια. Δείχνει ότι η υποχώρηση σε πιτόγυρα εμφανίζεται και σε αυτούς τους μισθολογικούς ορισμούς. Δεν δίνει από μόνη της ποσοστό φτώχειας ή μέτρο συνολικής κοινωνικής ανισότητας.

[3] Βάση κατώτατου μισθού · [6] ΟΟΣΑ · μέσος μισθός · [7] Eurostat · διάμεσος SES

04 / ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΣ ΜΙΣΘΟΣ, ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΙΤΟΓΥΡΑ

Η αριθμητική πίσω από την απόκλιση

Ο λόγος των ποσοτήτων ισούται με τον λόγο των μισθών διαιρεμένο με τον λόγο των τιμών.

$$\text{νέα ποσότητα} / \text{παλιά ποσότητα} = (\text{νέος μισθός} / \text{παλιός μισθός}) \div (\text{νέα τιμή} / \text{παλιά τιμή})$$

Η ταυτότητα εξηγεί πώς είναι δυνατόν να μεγαλώνει ο μισθός και να μικραίνει το πηλίκο. Δεν αφαιρούμε απλώς τα δύο ποσοστά. Συγκρίνουμε τους αντίστοιχους πολλαπλασιαστικούς συντελεστές. ^[2]

Σύγκριση	Μισθός	Τιμή
Κατώτατος 2000-2025	+96,6%	+268,3%
Μέσος 2000-2025	+77,0%	+268,3%
Διάμεσος 2010-2022	-5,6%	+60,0%

Πίνακας 6. Μεταβολές μισθολογικής βάσης και κλασικής τιμής. Οι ποσοστιαίες μεταβολές εδώ υπολογίζονται από τα ποσά και τις τιμές πριν από τη στρογγυλοποίηση της ποσότητας. ^{[1],[6],[7]}

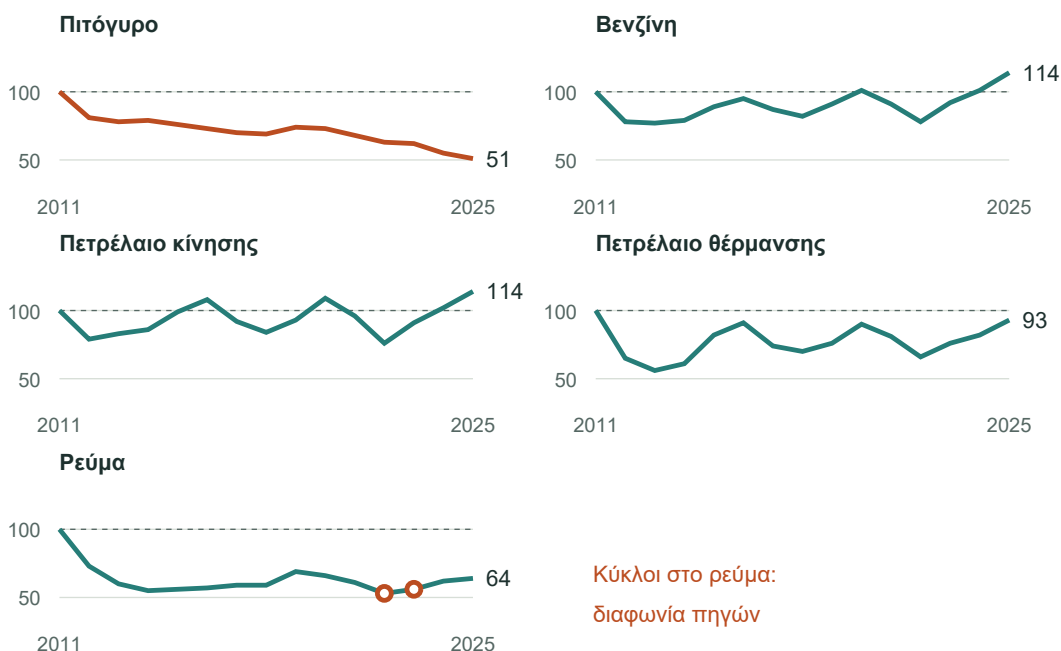
Αυτό διαχωρίζει δύο δουλειές: την αριθμητική περιγραφή και την οικονομική ερμηνεία. Ο τύπος δείχνει ποιο μέγεθος έτρεξε γρηγορότερα. Γιατί έτρεξε γρηγορότερα η τιμή του προϊόντος είναι επόμενο ερευνητικό ερώτημα. Η ύπαρξη ακριβούς ταυτότητας δεν προσφέρει από μόνη της αιτιώδη εξήγηση.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [6] ΟΟΣΑ · μέσος μισθός · [7] Eurostat · διάμεσος SES

05 / ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΤΟ ΊΔΙΟ ΠΑΝΤΟΥ;

Ο ίδιος μισθός σε άλλα αγαθά

Αν το πιτόγυρο περιέγραφε όλη την αγοραστική δύναμη, θα περιμέναμε παρόμοια εικόνα και σε άλλα αγαθά. Η σύγκριση κρατά τον ίδιο μισθό και αλλάζει μόνο τον παρονομαστή. Κάθε ποσότητα ξεκινά από 100 στο 2011. ^{[1],[8],[9]}

Σχήμα 8. Μεταβολή δυνατής ποσότητας, 2011 = 100, έως το κοινό κλεισμένο έτος 2025. Τα πάνελ έχουν ίδια κλίμακα. Το ρεύμα περιλαμβάνει τη διαφωνία πηγών που εξηγείται στη συνέχεια. ^{[1],[8],[9],[10]}

Οι διαδρομές διαφέρουν. Στο τέλος του κοινού παραθύρου, τα δύο καύσιμα κίνησης βρίσκονται πάνω από τη βάση τους. Η θέρμανση και το ρεύμα κάτω από αυτήν. Το πιτόγυρο εμφανίζει τη μεγαλύτερη σχετική υποχώρηση μέσα σε αυτή τη συγκεκριμένη σύγκριση. ^{[1],[8],[9]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [8] Ευρωπαϊκή Επιτροπή · καύσιμα · [9] Eurostat · τιμές ηλεκτρικού · [10] Eurostat · HICP ηλεκτρικού

05 / ΣΥΜΒΑΪΝΕΙ ΤΟ ΊΔΙΟ ΠΑΝΤΟΥ;

Μια κοινή βάση, διαφορετικές ιστορίες

Αγαθό / μονάδα	2011	2025	2025, βάση 100
Πιτόγυρο / πιτόγυρα	416	214	51
Βενζίνη / λίτρα	437	498	114
Πετρέλαιο κίνησης / λίτρα	495	566	114
Πετρέλαιο θέρμανσης / λίτρα	791	735	93
Ρεύμα / κιλοβατώρες	5.858	3.742	64

Πίνακας 7. Ποσότητα αγαθού ανά μηνιαίο ισοδύναμο μισθού και σχετικός δείκτης. Το 100 είναι βάση σύγκρισης, όχι ίση προσιτότητα των αγαθών. ^{[1],[8],[9]}

Η βενζίνη πάνω από το 100 σημαίνει ότι ο μισθός αγοράζει περισσότερα λίτρα από όσα αγόραζε στη βάση. Δεν σημαίνει ότι η βενζίνη είναι φθηνή για κάθε νοικοκυριό. Οι πραγματικές ανάγκες μετακίνησης και οι υπόλοιπες δαπάνες δεν περιλαμβάνονται στη διαίρεση.

Η επιλογή του 2011 συνδέεται με τη θέση του πριν από τη μεγάλη πτώση της μισθολογικής βάσης. Αν αλλάξουμε έτος βάσης, αλλάζουν τα σχετικά επίπεδα. Οι διαθέσιμοι έλεγχοι με παλιότερες κοινές αφετηρίες διατηρούν την εικόνα διαφορετικού χρόνου χαμηλών και ανάκαμψης, μέσα στο εξεταζόμενο παράθυρο. ^{[1],[12]}

Αυτός είναι ο λόγος να περιλαμβάνονται τα άλλα αγαθά: περιορίζουν το εύρος του ισχυρισμού. Η δυσμενής πορεία του πιτόγυρου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ακριβής περιγραφή κάθε αγοράς.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [8] Ευρωπαϊκή Επιτροπή · καύσιμα · [9] Eurostat · τιμές ηλεκτρικού · [12] Οδηγός αναπαραγωγής

05 / ΣΥΜΒΑΪΝΕΙ ΤΟ ΊΔΙΟ ΠΑΝΤΟΎ;

Όταν δύο επίσημες σειρές διαφωνούν

Η τιμή ηλεκτρικού ρεύματος προέρχεται από τη Eurostat, για συγκεκριμένη ζώνη οικιακής κατανάλωσης, με φόρους και επιβαρύνσεις. Ο ετήσιος μέσος των εξαμηνιαίων τιμών χρησιμοποιείται για να υπολογιστούν κιλοβατώρες ανά μισθό. ^[9]

Έτος	Τιμή nrg_pc_204	HICP CP0451
2022	+24,2%	+43,1%
2023	+2,1%	-15,0%

Πίνακας 8. Ετήσια μεταβολή τιμής ρεύματος και εναρμονισμένου δείκτη ηλεκτρικού. Η διαφορά αφορά τα αποθηκευμένα σύνολα αυτής της έκδοσης. ^{[9],[10]}

Οι δύο σειρές δεν έχουν ίδια κατασκευή. Η διαφωνία, και ιδίως η διαφορετική κατεύθυνση σε ένα από τα έτη, δεν επιτρέπεται να εξαφανιστεί μέσα σε ένα καθαρό γράφημα. Η συγκεκριμένη αιτία της δεν έχει επαληθευτεί στην έρευνα του Gyronomics. Δεν την αποδίδουμε εδώ σε επιδοτήσεις ως βεβαιωμένο γεγονός. ^{[9],[10],[11]}

Η σύγκριση αγαθών επομένως διαβάζεται μαζί με αυτή την επιφύλαξη. Η ένδειξη «επίσημη πηγή» βοηθά να εντοπίσουμε προέλευση και ορισμό. Δεν απαλλάσσει από τον έλεγχο αν δύο μετρήσεις απαντούν πράγματι στο ίδιο ερώτημα.

[9] Eurostat · τιμές ηλεκτρικού · [10] Eurostat · HICP ηλεκτρικού · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

05 / ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΤΟ ΊΔΙΟ ΠΑΝΤΟΎ;

Το ανοιχτό έτος δεν είναι μια στιγμή

Ο μέσος όσων εβδομάδων έχουν περάσει και η τελευταία διαθέσιμη τιμή είναι διαφορετικές μετρήσεις. Το 2026 αυτό φαίνεται καθαρά στη βενζίνη. Η αποθηκευμένη τελευταία εβδομάδα είναι 14 Σεπτεμβρίου 2026, ενώ ο μέχρι τότε μέσος περιλαμβάνει 37 εβδομάδες. ^[8]

Χρόνος αναφοράς	€/λίτρο	Λίτρα / μήνα
Μέσος διαθέσιμων εβδομάδων	1,952	471
Τελευταία εβδομάδα	2,158	426

Πίνακας 9. Βενζίνη: διαφορετικός χρόνος αναφοράς, διαφορετική ποσότητα. Ίδια μισθολογική βάση και στρογγυλοποίηση τιμής. ^{[1],[8]}

Στη θέρμανση χρησιμοποιούνται οι εβδομάδες των μηνών θέρμανσης, Οκτώβριος έως Απρίλιος μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Ένα ημιτελές έτος δεν περιέχει ακόμη και τα δύο εποχικά σκέλη. Το ρεύμα έχει διαφορετική συχνότητα δημοσίευσης. Γι' αυτό η κύρια σύγκριση του κεφαλαίου σταματά στο κοινό κλεισμένο 2025. ^{[8],[9]}

Η βασική σειρά πιτόγυρου επίσης δεν έχει την ίδια χρονική κατασκευή με τον μέσο εβδομάδων των καυσίμων. Η ημερομηνία πάνω σε ένα βιβλίο δεν κάνει όλες τις εισόδους του σύγχρονες μεταξύ τους. Κάθε σειρά χρειάζεται τον δικό της χρόνο αναφοράς. ^[2]

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [8] Ευρωπαϊκή Επιτροπή · καύσιμα · [9] Eurostat · τιμές ηλεκτρικού

06 / ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΕΣ ΕΊΝΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ;

Τα αδύναμα σημεία είναι μέρος του αποτελέσματος

Υπάρχουν αβεβαιότητες που μπορούν να αλλάξουν το επίπεδο του δείκτη και άλλες που μπορούν να αλλάξουν τη διαδρομή του. Η μεταφορά μιας αναγωγής σε παλιότερη περίοδο, για παράδειγμα, δεν είναι μόνο θέμα μιας σταθερής διόρθωσης. Μπορεί να μεταβάλει τη σύγκριση μεταξύ ετών. ^{[2],[11]}

Τιμή: ετερογενείς πηγές, τοπική κάλυψη, αβέβαιο κανάλι αγοράς.

Μισθός: ιστορική ετησιοποίηση και εφαρμογή καταβολών, χωρίς ενσωματωμένο φόρο.

Προϊόν: υποθέσεις για βάρος, σύνθεση και σχετική αξία συστατικών. ^{[2],[3],[5]}

Τα εύρη τιμών του μοντέλου δεν είναι στατιστικά διαστήματα εμπιστοσύνης από αντιπροσωπευτική δειγματοληψία. Ούτε περιέχουν αυτομάτως κάθε αβεβαιότητα του μισθού και της σύνθεσης. Η χρήση τους ως συνολικού περιθωρίου σφάλματος θα έδινε περισσότερη βεβαιότητα από όση δικαιολογείται. ^[11]

Η κατάλληλη ανάγνωση κρατά μαζί το αποτέλεσμα και τους όρους του. Μια ανακατασκευή μπορεί να είναι χρήσιμη για ερωτήματα και συγκρίσεις, ενώ εξακολουθεί να χρειάζεται καλύτερες ιστορικές εισόδους.

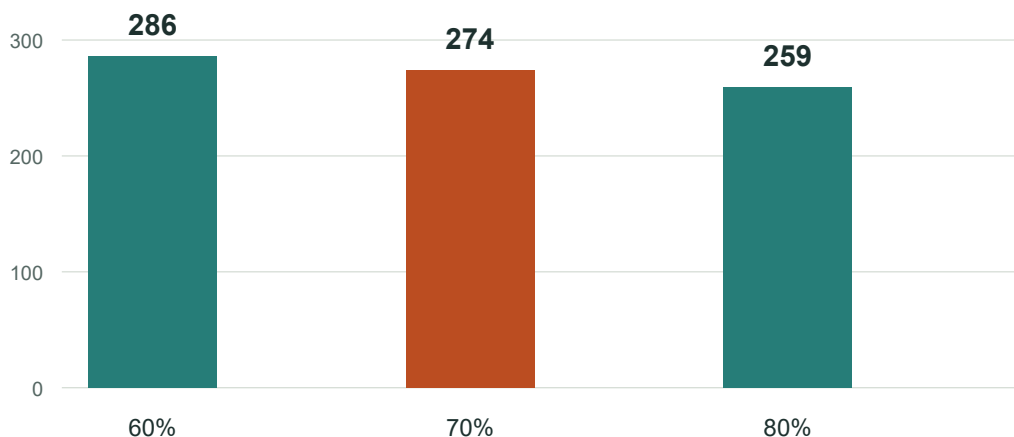
[2] Ορισμός και μέθοδος · [3] Βάση κατώτατου μισθού · [5] Κλασική αναγωγή και παραδοχές · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

06 / ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΕΣ ΕΊΝΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ;

Μετακινώντας μια παραδοχή

Η κλασική αναγωγή αποδίδει μέρος της αξίας στο κρέας. Το βασικό μερίδιο είναι 70%. Αν μετακινήσουμε μόνο αυτό το μερίδιο και κρατήσουμε όλα τα υπόλοιπα ίδια, μπορούμε να δούμε πόσο αλλάζει το αποτέλεσμα. ^{[2],[5]}

Πιτόγυρα · μεταβολή μόνο του μεριδίου κρέατος

Σχήμα 9. Ο δείκτης του 1976 με τρεις παραδοχές μεριδίου κρέατος. Απομονωμένη δοκιμή ευαισθησίας, όχι διάστημα εμπιστοσύνης. ^{[1],[2],[5]}

Η μεταβολή είναι ουσιαστική για την ανάγνωση ενός ακριβούς ιστορικού αριθμού. Δεν εξαντλεί όμως το πρόβλημα: η δοκιμή αφήνει αμετάβλητα τα ίδια τα γραμμάρια, την τιμή εποχής και τον μισθό. Αν αμφισβητούνται και αυτά, χρειάζεται συνδυασμένος έλεγχος. ^[11]

Μια δοκιμή που διατηρεί το συμπέρασμα προσφέρει πληροφορία μόνο για την αλλαγή που πραγματικά δοκιμάστηκε. Η αντοχή σε μία παράμετρο δεν πιστοποιεί όλες τις υπόλοιπες.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [2] Ορισμός και μέθοδος · [5] Κλασική αναγωγή και παραδοχές · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά

06 / ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΕΣ ΕΊΝΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ;

Τι μπορούμε να πούμε με ακρίβεια

Η καλύτερη τελική πρόταση διατηρεί μέσα της τη μονάδα, την περίοδο και τη βάση σύγκρισης.

Μπορούμε να πούμε ότι, στη δημοσιευμένη κατασκευή, ο κατώτατος αντιστοιχεί σε λιγότερα κλασικά πιτόγυρα στο προσωρινό 2026 από όσα το 2019. Μπορούμε να δείξουμε ότι η αντίστοιχη υποχώρηση εμφανίζεται και με τους συγκεκριμένους ορισμούς μέσου και διάμεσου, στα διαθέσιμα διαστήματα. ^{[1],[6],[7]}

Μπορούμε επίσης να πούμε ότι τα άλλα αγαθά δεν ακολουθούν όλα την ίδια διαδρομή. Αυτή η απόκλιση είναι ουσιαστικό αποτέλεσμα. Δείχνει γιατί πρέπει να παραμένει συγκεκριμένη η μονάδα του ισχυρισμού. ^{[8],[9]}

Δεν έχουμε μετρήσει από αυτά πόσο φτωχότερος έγινε κάθε Έλληνας, ποιο είναι το κόστος ενός πλήρους καλαθιού ή πόσο από την αύξηση οφείλεται στα κέρδη κάποιου κλάδου. Τέτοιες προτάσεις χρειάζονται δικά τους δεδομένα. Η σύντομη μορφή δεν αποτελεί λόγο να αφαιρεθούν αυτοί οι περιορισμοί.

Η ορθή αναπαραγωγή είναι αναγκαία. Η επαρκής τεκμηρίωση των εισόδων είναι ξεχωριστή απαίτηση. ^{[11],[12]}

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [6] ΟΟΣΑ · μέσος μισθός · [7] Eurostat · διάμεσος SES · [8] Ευρωπαϊκή Επιτροπή · καύσιμα · [9] Eurostat · τιμές ηλεκτρικού · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά · [12] Οδηγός αναπαραγωγής

06 / ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΕΣ ΕΊΝΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ;

Η διαίρεση μένει ανοικτή στον έλεγχο

Το Gyronomics έχει νόημα ως μια διαφανής πρόσκληση σε σύγκριση. Παίρνει μια καθημερινή αγορά και ρωτά πόσες μονάδες της μπορεί να αγοράσει μια ορισμένη μισθολογική βάση. Η απλότητα βρίσκεται στην ερώτηση. Η ευθύνη βρίσκεται στην κατασκευή της απάντησης.

Ο αναγνώστης μπορεί να ξεκινήσει από οποιοδήποτε αποτέλεσμα αυτού του βιβλίου και να κινηθεί προς τα πίσω: ποσότητα, τιμή και μισθός, αναγωγές, αρχικές πηγές. Η παγωμένη έκδοση δεδομένων επιτρέπει να ξαναγίνει η ίδια πράξη ακόμη κι αν το site αλλάξει αργότερα. ^{[1],[12]}

Η ουσιαστική συνέχεια είναι καλύτερα τεκμήρια: συγκρίσιμες τιμοληψίες, ιστορικές μισθολογικές βάσεις με σαφή χρόνο ισχύος, και μετρήσεις προϊόντος που θα αντικαταστήσουν παραδοχές. Όταν αλλάξει μια είσοδος, πρέπει να είναι δυνατόν να δούμε ποια πρόταση του βιβλίου επηρεάζεται. ^[11]

Για επανέλεγχο: σημείωσε πρώτα την έκδοση και το έτος. Έλεγε τη μισθολογική βάση και τη μονάδα προϊόντος. Ακολούθησε την παραπομπή στην πηγή. Μετά επανάλαβε τη διαίρεση. ^[12]

Το πιτόγυρο προσφέρει έναν τρόπο να αρχίσει αυτή η συζήτηση. Η αξία του δείκτη εξαρτάται από το πόσο καθαρά αφήνει τον αναγνώστη να συνεχίσει τον έλεγχο.

[1] Σειρά και υπολογισμοί Gyronomics · [11] Περιορισμοί και ανοικτά κενά · [12] Οδηγός αναπαραγωγής

Πηγές και σημειώσεις / 1

[1] Gyronomics. Παγωμένη βασική σειρά και υπολογισμοί του βιβλίου.

Έκδοση 2026.09.26-mean-wage-source, μεθοδολογία published-classic-v1. Το data.csv τεκμηριώνει τα ποσά, τις τιμές, τους δείκτες και τις κατηγορίες εισόδου. Το bundle.json και το reproduce.mjs επιτρέπουν αναπαραγωγή. Οι συμπληρωματικές σειρές και οι υπολογισμοί των γραφημάτων διατηρούνται επιπλέον στο συνοδευτικό αρχείο πηγής του βιβλίου.

[data.csv](#) · [bundle.json](#)

[2] Gyronomics. Ορισμός δείκτη και κανόνες υπολογισμού.

Whitepaper και Υπολογισμοί: μισθολογική βάση, γεωγραφία, κανάλι αγοράς, κλασική ισοδυναμία και στρογγυλοποίηση. Περιγράφουν την κατασκευή του μοντέλου· δεν αποτελούν ανεξάρτητη επιβεβαίωση των παραδοχών του.

[Whitepaper](#) · [Calculations](#)

[3] Gyronomics. Κατώτατος μισθός και ιστορικές μισθολογικές πηγές.

Δημοσιευμένη σειρά μετά εισφορές και πριν φόρο, με ετησιοποίηση καταβολών. Οι πράξεις μισθών και τα ανοικτά ζητήματα τεκμηριώνονται ανά έτος. Ενδεικτικό πρωτότυπο: ΔΔΔΔ 10/1976, ΦΕΚ Β 671, παράγραφος 1(β), σελίδα PDF 2. Ποσό συγκεκριμένης ημερομηνίας δεν πιστοποιεί ετήσιο μέσο.

[Minimum wage](#) · [1976](#) · [original](#)

[4] Μακεδονία και Ριζοσπάστης. Δημοσιεύματα εποχής.

Μακεδονία, 24.10.1976, σελ. 9, «Ορίζεται διατίμηση». Ριζοσπάστης, 17.6.1978, σελ. 3, «Ανατιμήσεις επί... ανατιμήσεων», ενότητα για σουβλάκια. Προέλευση: Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων Εθνικής Βιβλιοθήκης. Τα δημόσια δελτία ετών δίνουν τη μεταγραφή, τον έλεγχο προϊόντος και τα όρια χρήσης. Η ανάκτηση παλιών συνδέσμων εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα του αρχείου.

[1976](#) · [evidence](#) · [1978](#) · [evidence](#) · [NLG](#) · [Makedonia](#) · [NLG](#) · [Rizospastis](#)

Πηγές και σημειώσεις / 2

[5] Gyronomics. Το κλασικό προϊόν και η ιστορική σύνθεση.

Ορισμός αναφοράς 88 g, ιστορική καμπύλη μερίδας και συμμετοχής πατάτας, μερίδιο κρέατος στην αναγωγή 70%. Η χρονοσειρά βαρών είναι παραδοχή μοντέλου. Οι τιμές εποχής και τα κλασικά ισοδύναμα είναι χωριστά μεγέθη. Το σχήμα ευαισθησίας μεταβάλλει μόνο το μερίδιο κρέατος.

[Classic](#) · [Calculations](#)

[6] ΟΟΣΑ. Taxing Wages, DF_TW_COU.

Ελλάδα, άγαμος χωρίς παιδιά στο 100% του μέσου μισθού (AW100), 2000-2025: μικτές αποδοχές, εισφορές και φόρος χωριστά (GEBT, EECSSC, CGITFP). Ο μέσος μισθός είναι εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ για πλήρη απασχόληση· κλάδοι ISIC Rev. 3.1 C-N ως το 2007 και Rev. 4 B-N από το 2008. Αποθηκευμένη λήψη 25 Σεπτεμβρίου 2026. Η αναγωγή εφαρμόζει τους ετήσιους συντελεστές εισφορών του Gyronomics και διαιρεί διά 12. Αντικαθιστά το `earn_nt_net` της Eurostat της προηγούμενης έκδοσης. Οι ποσότητες πιτόγυρου είναι δικοί μας υπολογισμοί.

[OECD](#) · [Taxing Wages](#) · [Gyronomics](#)

[7] Eurostat. Structure of Earnings Survey, `earn_ses_annual`.

Ελλάδα, B-S_X_O, πλήρης απασχόληση, σύνολο φύλων/ηλικιών/επαγγελματιών, ετήσια διάμεσος EUR. Έτη 2006, 2010, 2014, 2018, 2022. Αποθηκευμένη ενημέρωση 9.2.2026. Το 2006 ακολουθεί NACE Rev. 1.1 (C-O χωρίς L), τα επόμενα κύματα NACE Rev. 2· το 2022 χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά και διοικητικές πηγές. Η μεταβολή του κειμένου μετρά από το 2010. Μετατροπή μετά τις εισφορές και πριν φόρο με τους συντελεστές του Gyronomics, χωρίς παρεμβολή. Μεταδεδομένα SES, ενότητες 3.4 και 3.6.

[Eurostat](#) · [dataset](#) · [SES metadata](#) · [SES main metadata](#)

[8] Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Weekly Oil Bulletin, Price developments.

Ιστορικό αρχείο από το 2005, φύλλο τιμών με φόρους, Ελλάδα. Ανάκτηση 17.9.2026. Euro-super 95, gas oil automobile, gas oil de chauffage. Μετατροπή από EUR/1.000 L σε EUR/L.

Βενζίνη/κίνησης: μέσος διαθέσιμων εβδομάδων. Θέρμανση: μήνες Οκτώβριος-Απρίλιος. Τελευταία εβδομάδα βενζίνης: 14 Σεπτεμβρίου 2026. Χωριστές επιστροφές/επιδοτήσεις δεν αφαιρούνται από τις τιμές αντλίας.

[Weekly Oil Bulletin](#) · [Gyronomics](#) · [fuels](#)

Πηγές και σημειώσεις / 3

[9] Eurostat. Electricity prices for household consumers, nrg_pc_204.

Ελλάδα, EUR/kWh, ζώνη KWH2500-4999, I_TAX: όλοι οι φόροι και επιβαρύνσεις. Αποθηκευμένη ενημέρωση 12.8.2026. Πλήρη ετήσια ζεύγη εξαμήνων 2008-2025. Οι κιλοβατώρες ανά μισθό και η βάση 2011 = 100 υπολογίζονται από το Gyronomics. Δεν συνδέεται με την παλιότερη σειρά διαφορετικού ορισμού.

[Eurostat](#) · [dataset](#) · [Gyronomics](#) · [comparison](#)

[10] Eurostat. HICP annual data, prc_hicp_aind.

Ελλάδα, CP0451, RCH_A_AVG, ετήσια μεταβολή ηλεκτρικού. Αποθηκευμένη ενημέρωση 6.2.2026. Χρησιμοποιείται μόνο ως χωριστή σύγκριση μεταβολών για 2022 και 2023. Δεν μετατρέπεται σε τιμή EUR/kWh ούτε αντικαθιστά τη σειρά 9. Η αιτία της διαφοράς των δύο πηγών παραμένει ανεπιβεβαίωτη.

[Eurostat](#) · [dataset](#)

[11] Gyronomics. Περιορισμοί και ερευνητικά κενά.

Διάκριση τιμής αναφοράς και εθνικής μέτρησης, εισόδων και πηγών, υποθέσεων προϊόντος και ζυγίσεων. Ιστορική ετησιοποίηση και ενσωμάτωση φόρου παραμένουν χωριστές εργασίες. Τα εύρη τιμών και οι μεμονωμένοι έλεγχοι ευαισθησίας δεν αποτελούν συνολικό στατιστικό διάστημα εμπιστοσύνης.

[Limitations](#) · [Research gaps](#)

[12] Gyronomics. Αναπαραγωγή και έλεγχος εκδόσεων.

Οδηγός αναπαραγωγής βασικού δείκτη. Για ακριβή επανάληψη των αριθμών του βιβλίου χρησιμοποιείται η παγωμένη έκδοση της παραπομπής 1 και το συνοδευτικό αρχείο πηγής. Οι ζωντανές σελίδες μπορεί να έχουν αλλάξει μετά την έκδοση. Οι μεταβολές πλήθους πιτόγυρων στο κείμενο υπολογίζονται από τους δημοσιευμένους ακέραιους δείκτες· η διάσπαση μισθού/τιμής χρησιμοποιεί τα υποκείμενα ποσά.

[Reproduce](#) · [Frozen reproduction script](#)